ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)

της 22ας Δεκεμβρίου 2010 *

Στην υπόθεση C-273/09,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, υποβληθείσα από το Rechtbank Haarlem (Κάτω Χώρες) με απόφαση της 18ης Ιουνίου 2009, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 16 Ιουλίου 2009, στο πλαίσιο της δίκης

Premis Medical BV

κατά

Inspecteur van de Belastingdienst/Douane Rotterdam, kantoor Laan op Zuid,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους K. Lenaerts, πρόεδρο τμήματος, D. Šváby (εισηγητή), E. Juhász, Γ. Αρέστη και T. von Danwitz, δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

γενικός εισαγγελέας: P. Cruz Villalón
γραμματέας: M. Ferreira, κύρια διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 28ης Οκτωβρίου 2010,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— η Premis Medical BV, εκπροσωπούμενη από τους A. Jansen και M. Hoeijmans, advocaten,

— η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις C. Wissels και B. Koopman,

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την L. Bouyon και τον W. Roels,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς την ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορά την εγκυρότητα του κανονισμού (ΕΚ) 729/2004 της Επιτροπής, της 15ης Απριλίου 2004, για την κατάταξη εμπορευμάτων στη Συνδυασμένη Ονοματολογία (ΕΕ L 113, σ. 5), όπως έχει μετά από διορθωτικό που δημοσιεύθηκε στις 7 Μαΐου 2004 (ΕΕ L 173, σ. 9, στο εξής: κανονισμός 729/2004 όπως διορθώθηκε).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της Premis Medical BV (στο εξής: Premis Medical) και του Inspecteur van de Belastingdienst/Douane Rotterdam, kantoor Laan op Zuid (στο εξής: Inspecteur), σχετικά με την κατάταξη στη συνδυασμένη ονοματολογία (στο εξής: ΣΟ) του εμπορεύματος «τροχοφόρο σύστημα υποστήριξης της βάδισης» κατ' εφαρμογήν του κανονισμού 729/2004 όπως διορθώθηκε.

Το νομικό πλαίσιο

Η κατάταξη των εμπορευμάτων

3 Η ΣΟ εισήχθη με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το κοινό δασμολόγιο (ΕΕ

L 256, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 254/2000 του Συμβουλίου, της 31ης Ιανουαρίου 2000 (ΕΕ L 28, σ. 16, στο εξής: κανονισμός 2658/87). Στηρίζεται στη διεθνή σύμβαση για το εναρμονισμένο σύστημα περιγραφής και κωδικοποιήσεως των εμπορευμάτων (στο εξής: ΕΣ), η οποία συνήφθη στις Βρυξέλλες στις 14 Ιουνίου 1983, και στο τροποποιητικό της πρωτόκολλο, της 24ης Ιουνίου 1986, που εγκρίθηκαν εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας με την απόφαση 87/369/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 7ης Απριλίου 1987 (ΕΕ 1987, L 198, σ. 1).

4 Ο κανονισμός 2658/87 παρέχει στην Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων την εξουσία να διευκρινίζει το περιεχόμενο των δασμολογικών κλάσεων. Συναφώς, το άρθρο 9, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού ορίζει:

«Τα μέτρα που αφορούν τα ακόλουθα θέματα θεσπίζονται με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 10:

α) εφαρμογή της [ΣΟ] και του TARIC, ιδίως όσον αφορά:

— την κατάταξη των εμπορευμάτων στις ονοματολογίες που αναφέρονται στο άρθρο 8,

— τις επεξηγηματικές σημειώσεις,

[…]».

5 Βάσει του άρθρου 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 2658/87:

«Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή τελωνειακού κώδικα η οποία έχει συσταθεί από το άρθρο 247 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 […]».

6 Το παράρτημα Ι του κανονισμού 2658/87 επικαιροποιείται μία φορά κάθε έτος από την Επιτροπή. Με τον κανονισμό (ΕΚ) 1789/2003 της Επιτροπής, της 11ης Σεπτεμβρίου 2003, για τροποποίηση του παραρτήματος Ι του κανονισμού 2658/87 (ΕΕ L 281, σ. 1), το θεσμικό αυτό όργανο εξέδωσε ένα νομοθέτημα που περιλαμβάνει τη ΣΟ στο σύνολό της, νομοθέτημα το οποίο έχει εφαρμογή από την 1η Ιανουαρίου 2004.

7 Το κεφάλαιο 90 του τμήματος XVIII του δευτέρου μέρους της ΣΟ επιγράφεται: «Όργανα και συσκευές οπτικής, φωτογραφίας ή κινηματογραφίας, μέτρησης, ελέγχου ή ακριβείας. Όργανα και συσκευές ιατροχειρουργικής. Μέρη και εξαρτήματα αυτών των οργάνων ή συσκευών».

8 Η κλάση 9021 της ΣΟ έχει ως εξής:

«9021 Είδη και συσκευές ορθοπεδικής, στα οποία περιλαμβάνονται και οι ιατροχειρουργικές ζώνες και επίδεσμοι και οι πατερίτσες. Νάρθηκες, υποστηρίγματα και άλλα είδη και συσκευές για κατάγματα. Είδη και συσκευές προθέσεως. Συσκευές για τη διευκόλυνση της ακοής στους κουφούς και άλλες συσκευές που κρατιούνται με το χέρι, φέρονται από τα πρόσωπα ή εισάγονται στον ανθρώπινο οργανισμό, με σκοπό την αναπλήρωση μιας έλλειψης ή τη θεραπεία μιας αναπηρίας:

[…]

9021 90 – Άλλα:

[…]

9021 90 90 – – Άλλα».

9 Η σημείωση 6 του εν λόγω κεφαλαίου 90 έχει ως εξής:

«Σύμφωνα με την έννοια της κλάσης 9021, ως “είδη και συσκευές ορθοπεδικής” νοούνται τα είδη και οι συσκευές που χρησιμεύουν:

— είτε για την πρόληψη ή τη διόρθωση ορισμένων σωματικών δυσμορφιών,

— είτε για τη στήριξη ή τη συγκράτηση μερών του σώματος ύστερα από ασθένεια, εγχείριση ή τραυματισμό.

[…]»

10 Βάσει των επεξηγηματικών σημειώσεων του ΕΣ που αφορούν την εν λόγω κλάση 9021:

«[…]

V.- Άλλες συσκευές που κρατιούνται με το χέρι, φέρονται από τα πρόσωπα ή εισάγονται στον ανθρώπινο οργανισμό, με σκοπό την αναπλήρωση μιας έλλειψης ή τη θεραπεία μιας αναπηρίας

Στην ομάδα αυτή ανήκουν ιδίως:

1) Οι συσκευές που προορίζονται να διευκολύνουν τη φώνηση των προσώπων που έχουν χάσει τη χρήση των φωνητικών χορδών κατόπιν τραυματισμού ή χειρουργικής επέμβασης. […]

2) Οι συσκευές του γένους βηματοδότης, για παράδειγμα εκείνες που προορίζονται να διεγείρουν το μυοκάρδιο, σε περίπτωση ανεπάρκειάς του. […]

3) Οι συσκευές που μπορούν να καθοδηγήσουν τυφλούς. […]

4) Οι συσκευές που εισάγονται στον ανθρώπινο οργανισμό με προορισμό να υποστηρίξουν ή να αντικαταστήσουν τη χημική λειτουργία ορισμένων οργάνων (έκριση ινσουλίνης, για παράδειγμα).

[…]»

11 Οι επεξηγηματικές σημειώσεις της ΣΟ σχετικά με την κλάση της 9021 αναφέρουν:

«Για τους σκοπούς της παρούσας κλάσης, η έκφραση “με σκοπό την αναπλήρωση μιας έλλειψης ή τη θεραπεία μιας αναπηρίας” σημαίνει μόνον τα είδη και τις συσκευές ορθοπεδικής που πράγματι αναλαμβάνουν ή υποκαθιστούν τη λειτουργία του ελλιπούς ή ανάπηρου μέρους του σώματος.

Στην παρούσα κλάση δεν υπάγονται τα είδη και οι συσκευές ορθοπεδικής που απλώς ανακουφίζουν από τις συνέπειες μιας έλλειψης ή αναπηρίας.

[…]»

12 Το κεφάλαιο 87 του τμήματος XVII του δευτέρου μέρους της ΣΟ επιγράφεται «αυτοκίνητα οχήματα, ελκυστήρες, ποδήλατα και άλλα οχήματα για χερσαίες μεταφορές, τα μέρη και εξαρτήματά τους».

13 Η κλάση 8716 της ΣΟ έχει ως εξής:

«8716 Ρυμουλκούμενα και ημιρυμουλκούμενα για κάθε είδους οχήματα. Άλλα μη αυτοκινούμενα οχήματα. Τα μέρη τους:

[…]

8716 80 00 – Άλλα οχήματα».

14 Βάσει των επεξηγηματικών σημειώσεων του ΕΣ που αφορούν την εν λόγω κλάση 8716:

«Εξαιρουμένων των οχημάτων που αφορούν οι προηγούμενες κλάσεις, η κλάση αυτή περιλαμβάνει ένα σύνολο μη αυτοκινήτων οχημάτων με ένα ή περισσότερους τροχούς για τη μεταφορά προσώπων ή εμπορευμάτων. Καλύπτει, επιπλέον, μη τροχοφόρα οχήματα ειδικής χρήσης, όπως, για παράδειγμα, τα έλκηθρα και τα schlittes.

Τα οχήματα της κλάσης αυτής είναι σχεδιασμένα είτε για να ρυμουλκούνται από άλλα οχήματα (ελκυστήρες, αυτοκίνητα, άμαξες, μοτοσυκλέτες, ποδήλατα, κλπ.) είτε για να έλκονται ή ωθούνται με το χέρι είτε για να ωθούνται με τη βοήθεια του ποδιού είτε για να σύρονται από ζώα.

[…]»

Ο κανονισμός 729/2004

15 Κατά το άρθρο 1 του κανονισμού 729/2004, τα εμπορεύματα που περιγράφονται στη στήλη 1 του πίνακα που εμφαίνεται στο παράρτημα του κανονισμού αυτού κατατάσσονται στους αντίστοιχους κωδικούς ΣΟ που αναγράφονται στη στήλη 2 του εν λόγω πίνακα.

16 Κατά την πέμπτη αιτιολογική σκέψη του εν λόγω κανονισμού, τα προβλεπόμενα μέτρα είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής τελωνειακού κώδικα.

17 Το διορθωτικό της 7ης Μαΐου 2004 προσαρτά στον κανονισμό 729/2004 ένα νέο παράρτημα το οποίο δεν αναφέρει κανένα από τα εμπορεύματα που περιγράφονταν στο αρχικό παράρτημα του κανονισμού αυτού.

18 Τα εμπορεύματα που περιγράφονται στη στήλη 1 του πίνακα που εμφαίνεται στο παράρτημα του κανονισμού 729/2004 όπως διορθώθηκε είναι τα εξής:

«[…]

5. Τροχοφόρο σύστημα υποστήριξης της βάδισης που αποτελείται από σωληνωτό πλαίσιο αλουμινίου με τέσσερις τροχούς, με περιστρεφόμενους [δύο] εμπρόσθιους τροχούς, χειρολαβές και πέδηση. Περιλαμβάνει μία επιφάνεια για κάθισμα/μεταφορά καθώς και καλάθι από σύρμα. Το προϊόν είναι πτυσσόμενο για να διευκολύνεται η μεταφορά του.

Το προϊόν έχει σχεδιαστεί για την υποστήριξη ατόμων με δυσκολίες στη βάδιση. Επιτρέπει στο άτομο να κινείται ωθώντας το τροχοφόρο σύστημα υποστήριξης της βάδισης, το οποίο παρέχει με τον τρόπο αυτό υποστήριξη.»

19 Από τη στήλη 2 προκύπτει ότι το «τροχοφόρο σύστημα υποστήριξης της βάδισης» του σημείου 5 του πίνακα αυτού πρέπει να κατατάσσεται στη διάκριση 8716 80 00 της ΣΟ βάσει της ακόλουθης αιτιολογίας που παρατίθεται στη στήλη 3:

«Η κατάταξη καθορίζεται από τις διατάξεις των γενικών κανόνων 1 και 6 για την ερμηνεία της [ΣΟ], καθώς και από το κείμενο των κωδικών ΣΟ 8716 και 8716 80 00

Το προϊόν δεν θεωρείται συσκευή ορθοπεδικής της κλάσης 9021, καθώς δεν πληροί τους όρους της σημείωσης 6 του κεφαλαίου 90.

Το προϊόν δεν θεωρείται αμαξάκι για αναπήρους της κλάσης 8713».

20 Κατά την πέμπτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 729/2004 όπως διορθώθηκε, «η επιτροπή του τελωνειακού κώδικα δεν διατύπωσε γνώμη εντός της προθεσμίας που καθόρισε ο πρόεδρός της για τα προϊόντα που αναφέρονται στα σημεία 1, 2, 4 και 5 του πίνακα του παραρτήματος».

21 Βάσει της έκτης αιτιολογικής σκέψεως του κανονισμού 729/2004 όπως διορθώθηκε, «τα μέτρα που προβλέπονται στον [...] κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής τελωνειακού κώδικα για το προϊόν που αναφέρεται στο σημείο 3 του πίνακα του παραρτήματος».

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

22 Στις 17 Αυγούστου 2007, η Premis Medical υπέβαλε στον Inspecteur αίτηση παροχής δεσμευτικής δασμολογικής πληροφορίας σχετικά με ένα τροχοφόρο σύστημα υποστήριξης της βάδισης που αποτελείται από σωληνωτό πλαίσιο αλουμινίου, με τέσσερις τροχούς, εκ των οποίων οι δύο εμπρόσθιοι είναι περιστρεφόμενοι, έχει χειρολαβές και πέδηση και έχει σχεδιαστεί για να βοηθεί τα άτομα με δυσκολίες στη βάδιση (στο εξής: τροχοφόρο σύστημα υποστήριξης της βάδισης), το οποίο θεωρούσε ότι έπρεπε να καταταγεί στη διάκριση 9021 90 90 της ΣΟ.

23 Στις 12 Οκτωβρίου 2007, ο Inspecteur παρέσχε δεσμευτική δασμολογική πληροφορία κατατάσσουσα το σχετικό εμπόρευμα στη διάκριση 8716 80 00 της ΣΟ, πληροφορία κατά της οποίας η Premis Medical υπέβαλε, στις 21 Νοεμβρίου 2007, διοικητική ένσταση.

24 Στις 15 Φεβρουαρίου 2008, η Premis Medical, για να θέσει σε ελεύθερη κυκλοφορία μια παρτίδα τροχοφόρων συστημάτων υποστήριξης της βάδισης, κατέθεσε διασάφηση υπό τη διάκριση 8716 80 00 της ΣΟ, διασάφηση η οποία οδήγησε στη βεβαίωση τελωνειακών δασμών από τον Inspecteur. Στις 5 Μαρτίου 2008, η προσφεύγουσα υπέβαλε διοικητική ένσταση κατά της βεβαιώσεως αυτής.

25 Με έγγραφα της 9ης και 23ης Μαΐου 2008, η Premis Medical άσκησε ενώπιον του Rechtbank Haarlem προσφυγή κατά των δύο αποφάσεων με τις οποίες ο Inspecteur απέρριψε τις διοικητικές της ενστάσεις.

26 Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι, αντικαθιστώντας τον κατάλογο των εμπορευμάτων που αφορά το παράρτημα του κανονισμού 729/2004, το διορθωτικό της 7ης Μαΐου 2004 τροποποίησε το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού αυτού. Όσο για την κατάταξη του τροχοφόρου συστήματος υποστήριξης της βάδισης στη ΣΟ, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά, κατ' αρχάς, ότι η επεξηγηματική σημείωση της ΣΟ σχετικά με την κλάση 9021 της ΣΟ περιορίζει σημαντικά την έννοια των «συσκευών για την αναπλήρωση μιας έλλειψης ή τη θεραπεία μιας αναπηρίας» και ότι, επομένως, η επεξηγηματική αυτή σημείωση δεν πρέπει να ληφθεί υπόψη. Στη συνέχεια, διευκρινίζει ότι το τροχοφόρο σύστημα υποστήριξης της βάδισης είναι συσκευή προοριζόμενη για την αντιμετώπιση μιας ελλείψεως, μιας αναπηρίας ή μιας δυσκολίας στη βάδιση και ότι κρατιέται με το χέρι. Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά επιπλέον ότι το τροχοφόρο σύστημα υποστήριξης της βάδισης δεν υπάγεται στον ορισμό του «οχήματος» υπό την έννοια της κλάσεως 8716 της ΣΟ, του οποίου το ουσιώδες χαρακτηριστικό είναι ότι προορίζεται για τη μεταφορά προσώπων ή προϊόντων.

27 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Rechtbank Haarlem αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να θέσει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Είναι ο κανονισμός […] 729/2004 [όπως] διορθώθηκε […] ισχυρός υπό την έννοια ότι το παράρτημα που περιλαμβάνεται στο διορθωτικό είναι το έγκυρο παράρτημα; Αν ναι:

2) Είναι ο κανονισμός […] 729/2004 [όπως] διορθώθηκε […] ανίσχυρος επειδή με τον κανονισμό αυτόν η Επιτροπή περιόρισε το πεδίο της κλάσεως 9021 [της ΣΟ]; Αν ο κανονισμός είναι ισχυρός:

3) Είναι ο κανονισμός […] 729/2004 [όπως] διορθώθηκε […] ανίσχυρος επειδή η Επιτροπή κατέταξε εσφαλμένως [στη ΣΟ] το τροχοφόρο σύστημα υποστήριξης της βάδισης;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

28 Με τα ερωτήματά του, λαμβανόμενα από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσία, να διευκρινιστεί αν ο κανονισμός 729/2004 όπως διορθώθηκε είναι ισχυρός, αφενός, στο μέτρο που το επίμαχο διορθωτικό αντικατέστησε τα εμπορεύματα που αναγράφονταν στον πίνακα του παραρτήματος του κανονισμού 729/2004 και, αφετέρου, στο μέτρο που το σημείο 5 του πίνακα του παραρτήματος αυτού κατατάσσει στη διάκριση 8716 80 00 της ΣΟ τα επίμαχα στην κύρια δίκη τροχοφόρα συστήματα υποστήριξης της βάδισης.

29 Κατ' αρχάς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, άπαξ εκδοθεί τυπικά μια πράξη, μόνον αμιγώς ορθογραφικές ή γραμματικές προσαρμογές δύνανται πλέον να γίνουν στο κείμενό της (βλ. αποφάσεις της 23ης Φεβρουαρίου 1988, 131/86, Ηνωμένο Βασίλειο κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1988, σ. 905, σκέψη 35, και της 15ης Ιουνίου 1994, C-137/92 P, Επιτροπή κατά BASF κ.λπ., Συλλογή 1994, σ. I-2555, σκέψη 68).

30 Για να αξιολογηθεί αν το διορθωτικό της 7ης Μαΐου 2004 συνιστά απλώς και μόνο διόρθωση ενός λάθους χωρίς συνέπειες για το περιεχόμενο του κανονισμού 729/2004, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, για την ερμηνεία διατάξεως του δικαίου της Ένωσης, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όχι μόνον το γράμμα της, αλλά και το πλαίσιό της και οι σκοποί που επιδιώκει η ρύθμιση της οποίας αποτελεί μέρος (βλ. απόφαση της 2ας Ιουνίου 1994, C-30/93, AC-ATEL Electronics Vertriebs, Συλλογή 1994, σ. I-2305, σκέψη 21 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

31 Εν προκειμένω, πρέπει να επισημανθεί ότι, γενικά, το διατακτικό ενός κανονισμού δασμολογικής κατατάξεως αναφέρεται στα εμπορεύματα που περιγράφονται σε παράρτημα προσαρτημένο στον κανονισμό με σκοπό την κατάταξη των εν λόγω εμπορευμάτων στη ΣΟ.

32 Εν προκειμένω, διαπιστώνεται ότι το παράρτημα του κανονισμού 729/2004, όπως είχε αρχικά, αφορά εμπορεύματα εντελώς άλλης φύσεως από εκείνα που αφορά το παράρτημα του κανονισμού 729/2004 όπως διορθώθηκε. Συναφώς, η Επιτροπή εξηγεί ότι, στην αρχική μορφή του κανονισμού 729/2004, παρατέθηκε κατά λάθος, ως παράρτημα του κανονισμού αυτού, το παράρτημα ενός άλλου κανονισμού δασμολογικής κατατάξεως εμπορευμάτων στη ΣΟ και ότι το διορθωτικό που δημοσιεύθηκε στις 7 Μαΐου 2004 είχε απλώς ως σκοπό να διορθώσει αυτό το λάθος.

33 Παρά ταύτα, διαπιστώνεται ότι οι τροποποιήσεις που επέφερε το διορθωτικό της 7ης Μαΐου 2004 αφορούν όχι μόνον το παράρτημα του κανονισμού 729/2004, αλλά και τις αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού αυτού.

34 Συγκεκριμένα, κατά την πέμπτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 729/2004, όπως είχε αρχικά, τα προβλεπόμενα μέτρα από τον εν λόγω κανονισμό ήσαν όλα σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής τελωνειακού κώδικα. Αντιθέτως, κατά την πέμπτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 729/2004 όπως διορθώθηκε, για διάφορα προϊόντα που αφορά το παράρτημα, και μεταξύ αυτών για το τροχοφόρο σύστημα υποστήριξης της βάδισης, δεν διατυπώθηκε γνώμη από την εν λόγω επιτροπή εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

35 Επομένως, όταν εξέδωσε τον κανονισμό 729/2004, στις 15 Απριλίου 2004, η Επιτροπή δεν μπορούσε να έχει ως σκοπό τη δασμολογική κατάταξη των τροχοφόρων συστημάτων υποστήριξης της βάδισης που αργότερα ανεγράφησαν στο παράρτημα του κανονισμού 729/2004 όπως διορθώθηκε.

36 Λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων αυτών, διαπιστώνεται ότι το διορθωτικό που δημοσιεύθηκε στις 7 Μαΐου 2004 βαίνει πέραν μιας απλής διορθώσεως ενός λάθους και στην πραγματικότητα τροποποίησε το περιεχόμενο του κανονισμού 729/2004, καθιστώντας τον εφαρμοστέο επί των τροχοφόρων συστημάτων υποστήριξης της βάδισης.

37 Στη συνέχεια, πρέπει να εξεταστεί αν η Επιτροπή έγκυρα κατέταξε, με τον κανονισμό 729/2004 όπως διορθώθηκε, στην κλάση 8716 της ΣΟ τα τροχοφόρα συστήματα υποστήριξης της βάδισης.

38 Διαπιστώνεται ότι ο κανονισμός 729/2004 όπως διορθώθηκε εκδόθηκε με βάση ιδίως το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, του κανονισμού 2658/87, ο οποίος εισήγαγε τη ΣΟ, που η ίδια στηρίζεται στο ΕΣ.

39 Πάντως, από συνδυασμένη ανάγνωση της πρώτης περιπτώσεως του εν λόγω άρθρου και του άρθρου 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 2658/87 προκύπτει ότι η Επιτροπή, επικουρούμενη από την επιτροπή τελωνειακού κώδικα, δύναται να λάβει μέτρα σχετικά με την εφαρμογή της ΣΟ.

40 Μολονότι, κατά πάγια νομολογία, η Επιτροπή έχει, συναφώς, ευρεία διακριτική ευχέρεια προκειμένου να διευκρινίζει το περιεχόμενο των δασμολογικών κλάσεων, παρά ταύτα δεν της επιτρέπεται να τροποποιήσει το περιεχόμενο των δασμολογικών κλάσεων που έχουν καθοριστεί βάσει του ΕΣ (βλ. αποφάσεις της 7ης Ιουλίου 2005, C-304/04 και C-305/04, Jacob Meijer και Eagle International Freight, Συλλογή 2005, σ. I-6251, σκέψη 22 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και της 27ης Απριλίου 2006, C-15/05, Kawasaki Motors Europe, Συλλογή 2006, σ. I-3657, σκέψη 35).

41 Κατά συνέπεια, πρέπει να εξεταστεί αν, κατατάσσοντας στην κλάση 8716 της ΣΟ αντί της κλάσεως 9021 της ΣΟ εμπορεύματα όπως τα τροχοφόρα συστήματα υποστήριξης της βάδισης, η Επιτροπή τροποποίησε το περιεχόμενο των δύο αυτών δασμολογικών κλάσεων.

42 Εν προκειμένω, πρέπει να υπομνησθεί πάγια νομολογία κατά την οποία, χάριν της ασφάλειας δικαίου και προς διευκόλυνση των ελέγχων, το αποφασιστικό κριτήριο

για τη δασμολογική κατάταξη των εμπορευμάτων πρέπει να αναζητείται εν γένει στα αντικειμενικά τους χαρακτηριστικά και στις αντικειμενικές τους ιδιότητες, όπως ορίζονται από το γράμμα της κλάσεως της ΣΟ και των σημειώσεων τμήματος ή κεφαλαίου (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 18ης Ιουλίου 2007, C-142/06, Olicom, Συλλογή 2007, σ. I-6675, σκέψη 16 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και της 11ης Δεκεμβρίου 2008, C-362/07και C-363/07, Kip Europe κ.λπ., Συλλογή 2008, σ. I-9489, σκέψη 26).

43 Επιπλέον, ο προορισμός του προϊόντος δύναται να αποτελέσει, για τη δασμολογική του κατάταξη, αντικειμενικό κριτήριο εφόσον είναι συμφυής με το εν λόγω προϊόν, ο συμφυής δε αυτός χαρακτήρας πρέπει να μπορεί να εκτιμηθεί με γνώμονα τα αντικειμενικά χαρακτηριστικά και τις αντικειμενικές ιδιότητες του προϊόντος (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 17ης Μαρτίου 2005, C-467/03, Ikegami, Συλλογή 2005, σ. I-2389, σκέψη 23 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

44 Εν προκειμένω, κατά την περιγραφή που γίνεται στην απόφαση περί παραπομπής, το τροχοφόρο σύστημα υποστήριξης της βάδισης αποτελείται από σωληνωτό πλαίσιο αλουμινίου με τέσσερις τροχούς, εκ των οποίων οι δύο εμπρόσθιοι είναι περιστρεφόμενοι, έχει χειρολαβές και πέδηση και περιλαμβάνει μία επιφάνεια για κάθισμα και καλάθι από σύρμα. Το προϊόν είναι πτυσσόμενο για να διευκολύνεται η μεταφορά του. Όπως η Premis Medical βεβαίωσε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, δεν υπάρχει τυποποιημένο τροχοφόρο σύστημα υποστήριξης της βάδισης, ένα δε τέτοιο σύστημα μπορεί να αγοραστεί χωρίς να υπάρχει καλάθι και χωρίς να υπάρχει κάθισμα. Ομοίως, το φορτίο, το ύψος και το πλάτος του καθίσματος, το βάρος και η διάμετρος των τροχών μπορούν να ποικίλλουν.

45 Επιπλέον, δεν αμφισβητείται ότι το προϊόν αυτό έχει σχεδιαστεί για να βοηθεί τα άτομα με δυσκολίες στη βάδιση και για να παρέχει σε αυτά τη δυνατότητα να μετακινούνται προς τα εμπρός ωθώντας το τροχοφόρο σύστημα το οποίο τους προσφέρει στήριξη.

46 Όσο για την κλάση 8716 της ΣΟ η οποία αφορά μεταξύ άλλων τα «άλλα μη αυτοκινούμενα οχήματα», από τις επεξηγηματικές σημειώσεις του ΕΣ που αφορούν την εν

λόγω κλάση προκύπτει ότι, για να καταταγεί στην κλάση αυτή, ένα όχημα με ένα ή περισσότερους τροχούς πρέπει να προορίζεται για τη μεταφορά προσώπων ή εμπορευμάτων. Πάντως, προκύπτει ότι το τροχοφόρο σύστημα υποστήριξης της βάδισης δεν έχει τα χαρακτηριστικά αυτά, εφόσον έχει σχεδιαστεί ειδικά για να παρέχει στα άτομα που έχουν μια έλλειψη στις κνήμες, στους μυς ή στις αρθρώσεις τη δυνατότητα να περπατούν μόνα τους.

47 Εν προκειμένω, η διαπίστωση αυτή δεν τίθεται υπό αμφισβήτηση από το γεγονός και μόνον ότι το εν λόγω τροχοφόρο σύστημα συγχρόνως παρέχει στα άτομα αυτά τη δυνατότητα να μεταφέρουν εμπορεύματα και, εν ανάγκη, να αναπαυθούν χρησιμοποιώντας το κάθισμά του. Συγκεκριμένα, αν υποτεθεί ότι το τροχοφόρο αυτό σύστημα, το οποίο έχει σχεδιαστεί ειδικά για να βοηθεί τα άτομα να περπατούν, δύναται να επιτελέσει, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, περισσότερες διαφορετικές λειτουργίες, το σύστημα αυτό πρέπει να καταταγεί με γνώμονα την κύρια λειτουργία που χαρακτηρίζει το όλον.

48 Όσο για την κλάση 9021 της ΣΟ, η οποία κατά την προσφεύγουσα της κύριας δίκης έπρεπε να γίνει δεκτή από την Επιτροπή για την επίμαχη δασμολογική κατάταξη, πρέπει να υπομνησθεί ότι τα όργανα και οι συσκευές του κεφαλαίου 90 της ΣΟ χαρακτηρίζονται, κατά κανόνα, από την τελειότητα της κατασκευής τους και τη μεγάλη ακρίβειά τους (βλ., στο ίδιο πνεύμα, απόφαση της 7ης Νοεμβρίου 2002, C-260/00 έως C-263/00, Lohmann και Medi Bayreuth, Συλλογή 2002, σ. I-10045, σκέψη 37).

49 Ειδικότερα, η κλάση αυτή αφορά, μεταξύ άλλων, «είδη και συσκευές ορθοπεδικής, στα οποία περιλαμβάνονται και οι πατερίτσες» και «άλλες συσκευές που κρατιούνται με το χέρι από τον ασθενή ή φέρονται με άλλο τρόπο ή που εισάγονται στον ανθρώπινο οργανισμό, με σκοπό την αναπλήρωση μιας έλλειψης ή τη θεραπεία μιας αναπηρίας».

50 Αυτό τούτο το γράμμα της διατάξεως αυτής δεν αποκλείει τη δυνατότητα να καταταγούν στην κλάση 9021 της ΣΟ τροχοφόρα συστήματα υποστήριξης της βάδισης, επειδή αναπληρώνουν μια έλλειψη των χρηστών τους οι οποίοι τα χρησιμοποιούν για να περπατούν με πλήρη ασφάλεια.

51 Όσο για τη σύγκριση του τροχοφόρου συστήματος υποστήριξης της βάδισης με τις «πατερίτσες» ως «είδη ή συσκευές ορθοπεδικής», πρέπει ευθύς εξαρχής να υπομνησθεί ότι η κύρια λειτουργία που έχουν οι πατερίτσες είναι η αναπλήρωση μιας ελλείψεως ή μιας αναπηρίας των κάτω άκρων έτσι ώστε ένα άτομο με μια τέτοια ειδική ανάγκη να μπορεί, με τη βοήθεια που προσφέρουν οι πατερίτσες, να περπατά ολομόναχο. Ακριβώς υπό την έννοια αυτή οι πατερίτσες είναι απαραίτητος κινητήριος μοχλός για τη βάδιση (βλ. απόφαση της 24ης Μαρτίου 1994, C-148/93, 3M Medica, Συλλογή 1994, σ. I-1123, σκέψη 15).

52 Όσον αφορά ένα τροχοφόρο σύστημα υποστήριξης της βάδισης, επίσης του συστήματος αυτού η κύρια λειτουργία είναι να χρησιμεύει ως στήριγμα ενός ατόμου κατά τη βάδιση. Έστω και αν, σε αντίθεση με τις πατερίτσες, προϋποθέτει τη χρήση των δύο κάτω άκρων, παρά ταύτα αναπληρώνει, όπως οι πατερίτσες, μια έλλειψη ή μια αναπηρία που συνίσταται εν γένει στην αδυναμία του ατόμου να συντονίσει την κίνηση των κάτω άκρων διατηρώντας την απαραίτητη ισορροπία για τη βάδιση.

53 Επομένως, ένα τροχοφόρο σύστημα υποστήριξης της βάδισης παρέχει σε ένα άτομο τη δυνατότητα να αναπληρώσει την έλλειψη της απαραίτητης ισορροπίας κατά τη βάδιση, έτσι ώστε να μπορεί να περπατά ολομόναχο. Εφόσον η ικανότητα αναπληρώσεως της ελλείψεως ισορροπίας κατά τη βάδιση είναι συμφυής με αυτή ταύτη τη βάδιση, ένα τέτοιο τροχοφόρο σύστημα επιτελεί λειτουργία ανάλογη με εκείνη που επιτελούν οι πατερίτσες.

54 Επομένως, ένα τροχοφόρο σύστημα υποστήριξης της βάδισης παρέχει σε ένα άτομο τη δυνατότητα να μετακινηθεί με ασφάλεια μόνο του, ενώ, χωρίς το στήριγμα αυτό, ακριβώς όπως χωρίς το στήριγμα που παρέχουν οι πατερίτσες, το άτομο αυτό, λαμβανομένης υπόψη της καταστάσεως της υγείας του, δεν θα μπορούσε να το πράξει.

55 Το γεγονός ότι το τροχοφόρο σύστημα υποστήριξης της βάδισης δύναται να επιτελέσει την ίδια λειτουργία με τις πατερίτσες αποτελεί προσήκοντα παράγοντα για την κατάταξή του στην κλάση 9021 της ΣΟ.

56 Δεν αποκλείουν τη δυνατότητα τέτοιας κατατάξεως οι σχετικές με την κλάση 9021 της ΣΟ επεξηγηματικές σημειώσεις της ΣΟ, κατά τις οποίες οι συσκευές αυτές πρέπει «πράγματι [να] αναλαμβάνουν ή [να] υποκαθιστούν τη λειτουργία του ελλιπούς ή ανάπηρου μέρους του σώματος» και δεν περιλαμβάνονται οι «συσκευές ορθοπεδικής που απλώς ανακουφίζουν από τις συνέπειες μιας έλλειψης ή αναπηρίας».

57 Συγκεκριμένα, πρέπει να θεωρηθεί ότι ένα τροχοφόρο σύστημα υποστήριξης της βάδισης αναλαμβάνει ή υποκαθιστά τη λειτουργία του ελλιπούς ή ανάπηρου μέρους του σώματος υπό την έννοια των σχετικών με την κλάση 9021 της ΣΟ επεξηγηματικών σημειώσεων της ΣΟ, εφόσον το προϊόν αυτό παρέχει στο άτομο τη δυνατότητα να αναπληρώσει την έλλειψη της απαραίτητης ισορροπίας για τη βάδιση. Επιπλέον, όπως η Premis Medical υπογράμμισε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ένα τροχοφόρο σύστημα υποστήριξης της βάδισης είναι ειδικά προσαρμοσμένο στις συγκεκριμένες ανάγκες του ατόμου που το χρησιμοποιεί.

58 Κατά συνέπεια, κατατάσσοντας στη διάκριση 8716 80 00 της ΣΟ τα τροχοφόρα συστήματα υποστήριξης της βάδισης, η Επιτροπή περιόρισε το πεδίο της κλάσεως 9021 της ΣΟ και επέκτεινε εκείνο της κλάσεως 8716 της ΣΟ και, επομένως, υπερέβη τα όρια της διακριτικής της ευχέρειας.

59 Συνεπώς, στα ερωτήματα που τέθηκαν πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι ο κανονισμός 729/2004 όπως διορθώθηκε είναι ανίσχυρος κατά το μέρος που, αφενός, η γενομένη διόρθωση επέκτεινε το πεδίο εφαρμογής του αρχικού κανονισμού στα τροχοφόρα συστήματα υποστήριξης της βάδισης που αποτελούνται από σωληνωτό πλαίσιο αλουμινίου, με τέσσερις τροχούς, εκ των οποίων οι δύο εμπρόσθιοι είναι περιστρεφόμενοι, έχουν χειρολαβές και πέδηση και έχουν σχεδιαστεί για να βοηθούν τα άτομα με δυσκολίες στη βάδιση και, αφετέρου, κατατάσσει στη διάκριση 8716 80 00 της ΣΟ τα εν λόγω τροχοφόρα συστήματα υποστήριξης της βάδισης.

Επί των δικαστικών εξόδων

60 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) αποφαίνεται:

Ο κανονισμός (ΕΚ) 729/2004 της Επιτροπής, της 15ης Απριλίου 2004, για την κατάταξη εμπορευμάτων στη συνδυασμένη ονοματολογία, όπως έχει μετά από διορθωτικό που δημοσιεύθηκε στις 7 Μαΐου 2004, είναι ανίσχυρος κατά το μέρος που, αφενός, η γενομένη διόρθωση επέκτεινε το πεδίο εφαρμογής του αρχικού κανονισμού στα τροχοφόρα συστήματα υποστήριξης της βάδισης που αποτελούνται από σωληνωτό πλαίσιο αλουμινίου, με τέσσερις τροχούς, εκ των οποίων οι δύο εμπρόσθιοι είναι περιστρεφόμενοι, έχουν χειρολαβές και πέδηση και έχουν σχεδιαστεί για να βοηθούν τα άτομα με δυσκολίες στη βάδιση και, αφετέρου, κατατάσσει στη διάκριση 8716 80 00 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας τα εν λόγω τροχοφόρα συστήματα υποστήριξης της βάδισης.

(υπογραφές)